No. 1553

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau dezer Courant.

MAANDAG, 31 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uithoofde van het PINKSTERFEEST zal *de Tijd* aanstaanden Maandag avond [illegible]

AMSTERDAM, 29 Mei.

Het is van belang acht te geven op hetgeen met uitzigt op de naderende verkiezingen gedaan wordt. Veel belangrijks evenwel hebben wij nog niet aangetroffen buiten hetgeen wij bij de zich noemende *anti-revolutionnairen* hebben ontmoet. Maar wat wij van deze laatsten in den jongsten tijd onder het oog kregen, is dan ook wel waard, dat wij er nota van nemen.

Wij hebben herhaaldelijk tegen de zoogenaamde anti-revolutionnairen twee beschuldigingen ingebragt: ten eerste, dat zij naar eene revolutie voeren; ten tweede, dat de geheime genootschappen hun vroeg of laat tot bondgenooten zullen worden. Tegen die voorspellingen is door de orthodoxen met nadruk geprotesteerd; intusschen middelerwijl zij protesteerden, kwamen zij elken dag een stap nader tot hetgeen wij van hen verwachtten.

Ofschoon vele aanvoerders der geheime genootschappen met de orthodoxen omtrent de godsdienstige beginselen [illegible] beide partijen uithoofde van dien elkander zeer vijandig zijn; zoo is er toch één punt van aanraking, dat hen tot elkander voert, en ze reeds in een bond heeft vereenigd. Die bond is de uitsluiting der Katholijken uit gemeentelijke, gewestelijke en lands-betrekkingen.

De geheime genootschapsmannen stellen dit beginsel tot voornaam doel van hun streven. Maar zij doen zulks zoowel mogelijk [illegible] te regt schamende zulke daad van [illegible] in 't volle licht van den dag te verrigten.

De orthodoxen kennen die schaamte niet; wat *Phylacterion* in het geheim smeedt, dat verkondigen zij van de daken.

Het is nog niet lang geleden, dat eene orthodoxe kiesvereeniging in de residentie openlijk in haar programma het beginsel stelde, dat de kiezers bij hunne keuzen vooraf moesten letten op ledematen der Hervormde kerk. Dat beginsel was brutaal uitgedrukt, en — of het tegenkanting ontmoette bij Lutherschen, Remonstranten enz., of ook ten opzigte van de Katholijken onvoorzigtig werd geacht, het is ons onbekend; maar men kwam er op terug, niet om het te verzaken, maar om het te verbloemen.

Wij hebben destijds dat grondwetschendend spel stilzwijgend laten gaan; omdat wij meer verwachtten en er meer van weten wilden. Dat meerdere heeft ons heden de *Nederlander* gegeven, die met *blijde* goedkeuring vermeldt het programma van eene kiezersvereeniging, waardoor »bij verscheidenheid van uitdrukking, eensgezindheid in de hoofdtrekken telkens meer openbaar »wordt."

Onder »die hoofdtrekken" nu, waarvan »de *eensgezindheid telkens meer openbaar wordt*", vindt men het [illegible]

»Dat Vorst en volk *alleen* waarachtig heil kan vinden in het naleven van het heilig *bijbelwoord*, *als eenige kenbron* van die eeuwige waarheden, die uit God zijn...."

En verder de slotsom van het programma, de praktische gevolgtrekking:

»Dat het ieders roeping is getrouw gebruik te maken van het bij de grondwet verleende kiesregt, en bij de openvallende plaatsen te stemmen op *mannen, doordrongen van deze beginselen en bereid in de Mogendheid des Heeren daarvoor te strijden.*" Ziedaar onverholen het beginsel van uitsluiting der Katholijken tot reglement van orde gemaakt in eene orthodoxe kiesvereeniging, en door het officieel orgaan der zich noemende *anti-revolutionnairen* luide toegejuicht. Wij vergenoegen ons heden met het feit te konstateeren.

Het was meer dan tijd dat de heer Spooner door het te berde brengen der thans begraven Maynooth-quæstie in het Engelsch parlement, eenige afleiding kwam verschaffen van de treurige debatten en ergerlijke feiten, die gevoerd en geopenbaard zijn nopens de zaken der Anglikaansche Kerk. Wij deelen daaruit eenige bijzonderheden mede, ook naar aanleiding van hetgeen wij dienaangaande in een Fransch dagblad vermeld vinden.

De Bisschop van Londen den indruk willende uitwisschen, dien de regterlijke uitspraak ten voordeele van den bekenden geestelijke Gorham gemaakt had; heeft een nieuw wetsontwerp daartoe aangekondigd.

»Die bill, zeide de Anglikaansche prelaat, zal in een belangrijk punt verschillen van 't geen ik in 1850 had voorgesteld. Hij zal behelzen dat de quæstien van de leer aan de Bisschoppen zullen onderworpen worden, om hun gevoelen in te winnen. Vervolgens zal dat gevoelen worden medegedeeld aan het geregtelijk komité van den bijzonderen raad, maar alleen bij wijze van advies, zonder zijne leden te verbinden. Dat is een gewigtig verschil, 't welk de bedenking opheft, die tegen de eerste bill gemaakt is, te weten, dat zij inbreuk maakt op de regten der kroon."

Maar hoe zal het nu gaan, als de Bisschoppen en de geheime raad een lijnregt strijdig gevoelen staande houden? Zullen dan de Bisschoppen de waarheid handhaven met minachting der alvermogendheid van de leden van den raad, die het orgaan zijn der koninklijke onfeilbaarheid? Of, zullen zij aan het prerogatief der kroon *de leer* ten offer brengen?

Lord Redesdale verlangt in het Huis der Lords, dat de Anglikaansche Kerk in ieder diocees synodale vergaderingen kunne houden. De Katholijken doen het in Ierland, en spoedig ook in Engeland; de Schotsche Kerk doet het insgelijks; de Dissenters al even zoo: waarom zou dan de officieele Kerk daarvan verstoken blijven?

»Ik ben overtuigd, zegt de edele Lord, dat de gebeurtenissen dezer laatste jaren bijna aan een ieder de noodzakelijkheid hebben doen zien van een gezag, waaraan men de godsdienstige quæstien kan onderwerpen. Ik geloof dat tegenwoordig een ieder overtuigd is dat geen der beide Kamers van het parlement een bevoegd gezag is om kerkelijke quæstien te onderzoeken of daarin te beslissen."

In het Huis der Gemeenten vraagt de markies Blandford verlof om eene bill voor te stellen, ter regeling der verpligtingen van de geestelijke personen, en ter behoorlijke aanwending en toedeeling van de inkomsten der kapittels en der diocesen.

»De maatregel dien ik voorstel, zegt de markies Blandford, heeft een dubbel doel. Het eerste is de noodzakelijkheid, die iedereen erkent, om de gevestigde Kerk in staat te stellen hare vertakkingen uit te strekken onder de massa onzer bevolking, die zoo snel toeneemt; het tweede is om misbruiken te weeren, die in de gevestigde Kerk bestaan, en welligt geringer zijn dan men vreest, maar nogtans groot genoeg, om smartelijke en vernederende bekentenissen uit te lokken van een aantal opregte vrienden der Kerk, en om genoegzame stof op te leveren voor den smaad en de spotzucht harer vijanden.

»In onze tegenwoordige organisatie zijn de aan de prelaten onzer Kerk opgelegde verpligtingen van dien aard, dat deze hen in de onmogelijkheid stellen om ze te vervullen. Ook zien wij talenten, die in plaats van in de edelste en verhevenste bedieningen der Kerk geplaatst te worden, van hunne pligten worden afgetrokken door de tijdelijke zorgen, die hen overstelpen.

»De misbruiken bestaan vooral in de enorme inkomsten, die sommigen genieten, in de traktementen, die aan niet meer bestaande funktien verbonden zijn, terwijl de Kerk vele duizende menschelijke wezens geheel verstoken laat van eenige gelegenheid tot godsdienstig onderwijs; zoo doende zien wij eene talrijke bevolking om ons heen opgroeijen, waarom men zich niet bekommert, en die niet het geringste onderwijs geniet."

De markies heeft wel gelijk: 26 dekens, 211 kanunniken en 70 rektors, allen buiten kerkelijke funktien, verslinden eene jaarlijksche rente van 260,000 L. 307 leegloopers genieten jaarlijks *f* 3,120,000; door elkaar gerekend ieder meer dan *f* 10,000, zonder er iets voor te doen.

Sedert 12 jaren tracht het parlement herhaaldelijk te vergeefs die misbruiken uit te roeijen! En nu moet men daarenboven nog weten dat de wezenlijke inkomsten opzettelijk geheim worden gehouden, en dus nog oneindig hooger zijn. De markies gaat nog verder en leest nu de les op aan de Bisschoppen.

»Wij moeten ons best doen in de openbare meening de overtuiging te doen doordringen der nuttigheid van het Episkopaat; want met dit in zijn tegenwoordigen toestand te laten, zou men medepligtig worden aan het gevoel, hetwelk op een niet ver verwijderd tijdstip eene onverdraagzame, ja welligt revolutionnaire beweging daartegen zou kunnen doen ontstaan."

»In deze misbruiken herstel aan te brengen, zegt de heer S. Herbert, is niet alleen noodzakelijk voor de veiligheid der Kerk, maar zelfs voor het behoud van het Christendom in dit land."

(De *Morning Chronicle* wilde liever dat het Parlement zich met de Kerk niet bemoeijen zou: »laat zij haar zelve hervormen, zegt dit blad, en laten de belanghebbenden onderling deelen.")

Terwijl markies Blandford de Kerk wil hervormen in Engeland, wil Lord Gladstone door een bill zulks beproeven in de kolonien. De minister van Kolonien is echter sterk daartegen en verklaarde bij de tweede lezing der bill:

»Dit wetsontwerp, dat oppervlakkig zoo eenvoudig schijnt, is de allergewigtigste maatregel, dien men sedert vele jaren aangaande onze kerkelijke politiek heeft voorgesteld. Werd het aangenomen, dan ware zulks de eerste stap tot veranderingen, die, hoewel door eene zekere partij gewenscht, nogthans in strijd zijn met de verlangens van het groote ligchaam van de leden der Kerk."

Onder meerdere bedenkingen tegen de bill, zeide de minister van Koloniën, Sir John Pakington, ook nog, dat *zij de supremalie der Koningin vernietigt*. De heer Horsman noemt de bill »*eene kerkelijke revolutie*", enz.

Uit de weinige hier bijgebragte staaltjes zullen onze lezers genoegzaam kunnen opmaken hoe juist van pas de quæstie der subsidie van het Maynooth-Seminarie in het parlement werd gebragt, ten einde dat woelen en wroeten in de eigen ingewanden der Anglikaansche Kerk een weinig tot bedaren te brengen! Wat nu echter aan te vangen, nu die gelukkige afleiding, ten gevolge van den parlementairen maatregel, waar wij gisteren van spraken, niet meer bestaat? Wie weet, of nu niet spoedig Mgr. Wiseman, de Paus en zelfs de H. Moedermaagd het weer zullen moeten misgelden.

De berigten betreffende de volksbijeenkomst te Posieux in Zwitserland zijn zeer bevredigend. Er hebben geen de minste wanordelijkheden plaats gehad, ofschoon ruim 15,000 behoudsgezinden daar vereenigd waren; de door de regering genomen voorzorgsmaatregelen zijn alzoo geheel onnoodig geweest. De aanvoerders ontbraken grootendeels, vermits eenigen in de gevangenis, anderen gevlugt waren; desniettemin kwamen de uitgenoodigden meest allen op.

Het was een treffend gezigt die vreedzame landlieden ongewapend, doch vol moed te zien optrekken naar de plaats der bijeenkomst. Men omarmde elkaar als goede oude vrienden; eenige stokoude grijsaards »ja zelfs gebrekkigen, hadden zich met rijtuig laten vervoeren; anderen werden door hunne sterke zonen op de schouders gedragen; en uit aller mond weergalmde het: »Ziet, nu zijn we dan bijeen te Posieux!" Eenige hadden den geheelen nacht doorgegaan. Sommige groepen kwamen voorafgegaan door een muziekkorps.

Toen men tegen den middag zag dat de bondskommissarissen niet kwamen en dat de gearresteerde leider H. Charles de Riaz niet werd losgelaten, benoemde men den advokaat Vullieret tot president, die in eene korte, waardige aanspraak de menigte aanmaande om voor een oogenblik haar lijden te vergeten, vermits er bij, eene zoo belangrijke vergadering, in het harte plaats was voor hoop op eene betere toekomst. »Verstikken wij elke hartstogtelijkheid, zeide hij; letten wij slechts op de overeenstemming, die tusschen ons heerscht. Het doel onzer bijeenkomst is alleen: de vrijheid en onafhankelijkheid te herwinnen van ons volk, hetwelk door zijne kalme houding beiden zoo zeer waardig is."

Tot dit doel werd vervolgens een komité benoemd, ten einde door alle wettige en mogelijke middelen aan de verwezenlijking van de wenschen des volks te arbeiden. De heer Charles de Riaz werd tot voorzitter

en de advokaat Vullieret tot onder-voorzitter benoemd. Daarna werd het programma voorgelezen en artikelsgewijze aangenomen, in tegenwoordigheid der radikale prefekt en sekretaris en andere autoriteiten van Friburg, die rustige en ongemoeide aanschouwers bleven van deze indrukwekkende bijeenkomst.

Eindelijk rigtte de advokaat Vullieret nogmaals eene waardige en hartroerende rede tot de verzamelde menigte, waarin het verdrukt gemoed zich op eene edele wijze lucht gaf, en waarin Spr. zijne hoorders tot kalmte vermaande; doch hen tevens moed en hoop inboezemde voor de toekomst. De zitting werd daarna opgeheven, en ieder scheidde met den uitroep: »Vaartwel, vertrouwen wij!"

Niet minder schilderachtig was het middagmaal, dat de menigte in de open lucht gebruikte, want in de herbergen te gaan was volstrekt verboden. Ieder keerde vervolgens hoogst tevreden huiswaarts.

De bondskommissarissen hebben, zegt men, de vrijlating van alle in hechtenis genomen leiders bevolen.

Men spreekt op nieuw van de mogelijke demissie van den Staatsraad van Friburg.

Wij vernamen gisteren, dat ten gevolge van de hevige oppositie welke zich tegen het wetsontwerp tot regeling van het onderwijs in Frankrijk in den staatsraad geopenbaard heeft, dit wetsontwerp door den heer Fortoul, op last van den Prins-President, ingetrokken is geworden. Het is te vermoeden dat tot dezen maatregel grootelijks bijgedragen heeft de vrees voor eenen onverzettelijken tegenstand van alle Katholijken van Frankrijk tegen het regt, bij dat wetsontwerp aan den Prins-President toegekend, om de kleine Seminarien naar willekeur te kunnen opheffen. „Dat regt zou nimmer erkend zijn geworden; en wat dan?... Veelbeteekenend was wat de *Ami de la Religion* deswege schreef:

»Wij verzoeken de *Patrie* om een weinig meer van nabij de grondslagen te beschouwen van het *regt*, waarover het blad spreekt, en bij tijds te bedenken of het niet soms van eenige zijde betwist kon worden. Het zal zich daardoor vele misrekeningen besparen. De geschiedenis zal hem ook aangaande dit punt nuttige inlichtingen en stof tot ernstig nadenken kunnen geven.

»Het *regt* om geestelijke scholen te supprimeeren en te sluiten bij regeringsdekreet, is nog nimmer in katholijke landen erkend noch uitgeoefend geweest. Het is door de Hervorming alleen gebezigd op plaatsen en in tijden, dat deze de kerken bestormde, de goederen der geestelijkheid roofde, priesters op het moordschavot deed sterven en den Staat in vuur en vlam zette. In onze eigen maatschappij, toen zij door Hugenoten [illegible] godsdienstigheid werd overrompeld, is dat *regt* slechts driemaal toegepast, telkens kort voor drie omwentelingen, t. w. in 1762, 1811 en 1828, en wel onder de volgende omstandigheden:

»In 1762, bij de aannadering der groote revolutie, ten opzigte der Jezuïten, in wier lot spoedig alle onderwijs gevende geestelijke orden deelden, en in wier afwezigheid het geslacht opwies dat het Schrikbewind deed ontstaan en dat ook onder zijn juk gekromd ging.

»In 1811, op een dag van toorn, dat Keizer Napoleon, wiens wonderbaarlijke gelukster reeds begon te tanen, op betreurenswaardige wijze in een hevigen strijd tegen den H. Stoel gewikkeld, het konkordaat vergetende en terug komende op het dekreet van 1808, hetwelk ten minste de geestelijke scholen eerbiedigde, en ziende dat de Seminarien vol leerlingen en zijne lycea ledig waren, die Seminarien supprimeerde, leeg plunderde en van alles beroofde, in de hoop van de lycea in stand te kunnen houden.

»In 1828, eindelijk, twee jaren vóór de Julijrevolutie, op het oogenblik dat het revolutionnair liberalismus de regering dwong om te kapituleeren alvorens het haar omverwierp; toen het zijn heiligschennende wil aan den vromen Karel X opdrong; toen het tegen de Kerk de hand wapende van haren *Oudsten Zoon*, die tevens een harer eerbiedigste en getrouwste kinderen was; toen het, onder het voorwendsel van openbare veiligheid, onschendbaarheid, de regten der kroon en Staatsbelang, acht kleine Seminarien sloot, alwaar Bisschoppen, onder hun oog en onder hun gezag, eenige leden des Gezelschaps van Jezus hadden geroepen en ingeleid.

»Ziedaar de oorsprong, de antecedenten en de annalen van het *regt* om geestelijke scholen in Frankrijk te supprimeeren en te sluiten."

De aan onze lezers welbekende Dr. Buss geeft een tijdschrift uit, onder den titel van *Capistran*, waarin geene andere dan uitvoerige monografien, uitsluitend van zijne hand, openbaar worden gemaakt. In dat tijdschrift heeft ook het licht gezien een door hem bewerkt *Corpus juris ecclesiastici Germaniæ*, waarin hij er zich vooral op toe heeft gelegd de onafhankelijkheid der Kerk tegenover het josefistisch despotismus in eere te herstellen. Uit dit voortreffelijk geschrift brengen wij de volgende plaats in herinnering, die in onze dagen wel verdient in overweging genomen te worden. De eenheid van Duitschland, als midden-Europeesche groot-Staat, wordt door alle politieke mannen levendig gewenscht. Zij echter blijken er maar volstrekt niet in te kunnen slagen haar tot stand te brengen. Wat hunne voorgangers beter verstonden, was, wat nog van de eenheid van het oude Duitsche rijk bestond, te doen uiteenspatten — en dat te doen uiteenspatten zonder te beseffen, welke onheilen hun vernielingsarbeid over Duitschland zou halen. Alleen de Paus was zich daarvan volkomen bewust en protesteerde dan ook nadrukkelijk tegen de door hen voltrokkene ontbinding van het Duitsche rijk. Dr. Buss zegt deswege het volgende:

»De oude majesteit van het Duitsche rijk stortte plotseling en zonder gedruisch ineen. Duizend jaar geleden, t. w. op Kersnacht van het jaar 800, hadden Paus Leo III, en Karel de Groote het Westersche rijk gevestigd. Otto de Groote had den 2 Febr. 962 het H. Roomsche rijk der Duitsche natie geproklameerd. *En thans protesteerde de Paus alleen tegen deze ontbinding van het Duitsche rijk.* De diplomatie nam nota van dit vertoog, maar de natie werd er weinig door geroerd. Alleen de Paus, die van zijn hoogen troon, de wereld en de geschiedenis beheerschte, was in staat om de historische belangrijkheid van het incenstortend Roomsch-Duitsch keizerrijk te beoordeelen. Het Pausschap verloor in het keizerrijk zijn beschermer en begreep het gevaar waarin het Duitsche rijk gevallen was. Wegens de verbrokkeling des keizerrijks, ging het niet alleen onder de voogdijschap van onderscheidene beschermers over; maar zelfs kon het de prooi worden van de verschillende bureaukratien, die het konden ten onder brengen. Hetgeen later gebeurde, regtvaardigde deze bezorgdheid."

Verlangt de *Nederlander* ernstige diskussie? Dan gelieve hij de goedheid te hebben aan het hem gedane verzoek te voldoen en de woorden te herhalen, welke hij tegen onze aanmerkingen betreffende het Bijbellezen op gemengde scholen in 't midden zal gebragt hebben. De *Nederlander* verwijst ons naar zijn N°. van den 7 Mei, dat den 6 Mei uitgekomen is; doch in dat N°. wordt ons alleen beloofd, dat wij nader iets van hem aangaande het punt in quæstie zullen vernemen.

Zoo de *Nederlander* zich andermaal met eene flaauwe aardigheid van ons verzoek mogt zoeken af te maken, dan zullen wij het er voor moeten houden, dat hem de lust ontgaan is om met ons, althans vóór de verkiezingen, de diskussie op het punt in quæstie voort te zetten.

Volgens een onzer dagbladen zou er te Baltimore eene »R. C. conventie" plaats gehad hebben. Wij weten niet wat hiermede bedoeld wordt en de redaktie van het [illegible] eventueel. Uit den zamenhang kwam [illegible] wij echter op, dat zij van het te Baltimore gehouden koncilie, waarvan wij dezer dagen in 't breede melding hebben gemaakt, heeft willen spreken. Doch, goede hemel, wat heeft dan toch een katholijk koncilie met eene konventie gemeens?

De algemeene vergadering van deelhebbers der Maatschappij ter bevordering van landbouw en landontginning in Nederland, had gisteren alhier plaats, onder het presidium van Z. Exc. den heer van Ewijck, voorzitter van den raad van toezigt. Door den heer Sarphati werd daarbij een uitvoerig en belangrijk verslag van de werkzaamheden en de uitbreiding dezer maatschappij uitgebragt, waaruit onder anderen bleek, dat er reeds in tien steden van het vaderland afdeelingen gevestigd zijn, en men voortdurend voortgaat met het aanstellen van korrespondenten in de verschillende landbouwstreken in Nederland, met het doel om het gebruik van die meststoffen, welke nog voor het grootste gedeelte naar buitenslands worden vervoerd, zooveel mogelijk te bevorderen. Bij het steeds toenemend en veelsoortig nut door deze maatschappij gesticht, zou zij voorzeker meer winst gegeven hebben, indien niet de laatste zachte en voor het algemeen zoo gunstige winters eene veel geringere asch-opbrengst hadden te weeg gebragt.

In het kiesdistrikt Dordrecht heeft bij de verkiezing voor een lid der Prov. Staten van Zuid-Holland geen der kandidaten de volstrekte meerderheid bekomen. Herstemming tusschen de heeren L. H. Linden en W. W. Kalis Jz., die respektievelijk 145 en 127 van de 522 uitgebragte geldige stemmen op zich hadden vereenigd.

Z. M. heeft te eervol ontslagen Mr. A. F. Jongstra uit zijne betrekking van plaatsv. kantonregter te Heerenveen; 2o benoemd: tot griffier bij het kantongeregt te Ommen, Mr. W. D. Coninck Liefsting, tot officier bij de arr. regtbank te Sneek Mr. P. S. Noijon, thans substituut-officier bij dezelve regtbank.

's GRAVENHAGE, 28 Mei. Den 27sten is aan het Dep. van Binnenl. Zaken alhier, tusschen den Minister van dat Depart. en den Franschen gezant, geteekend eene met de Fransche Republiek geslotene overeenkomst tot waring van den nadruk van wetenschappelijke en letterkundige werken.

— Heden heeft in den gehouden ministerraad de minister van Justitie, het tijdelijk door hem bekleed voorzitterschap van den Raad nedergelegd.

— Men verneemt, dat het Zevende Landhuishoudkundig Kongres zal worden gehouden te Leeuwarden, den 8, 9, 10, 11 en 12 Junij aanstaande. De gemeentebesturen zijn uitgenoodigd, om aan deze nationale zaak zooveel mogelijk bekendheid te willen geven.

— De Hooge Raad, Kamer van Burgerlijke Zaken, heeft, in zijne zitting van heden, uitspraak gedaan in de zaak van F. C. C. le Chevalier, tegen een vonnis der arrond. Regtb. te Amsterdam. De Raad heeft dat vonnis vernietigd en, ten principale regt doende, gelast, dat de naam van den requirant alsnog zal worden geplaatst op de lijst des kiezers voor de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal en der Prov. Staten, met veroordeeling aan den Staat in de kosten, voor zooverre die niet door wettelijke voorschriften zijn uitgesloten.

DEVENTER, 28 Mei. Gisteren avond heeft op de begraafplaats alhier de ontblooting plaats gehad van het monument, hetwelk voor eenige dagen op het graf van wijlen onzen zoo verdienstelijken stadgenoot, den heer Mr. G. I. Bruce r geplaatst werd. Deze ontblooting is zonder eenige plegtigheid geschied. Het gedenkteeken is zijn oorsprong verschuldigd aan eenige vrienden en vereerders van den overledene, die daardoor eene duurzame hulde wilden brengen aan de nagedachtenis van den man, dien zij hadden hooggeschat. (*D. C*)

BREDA, 27 Mei. Heden morgen is er eene kommissie uit den gemeenteraad dezer stad naar de residentie vertrokken, bestaande uit de heeren Mr. L. D. Storm, burgemeester; J. A. van der Burgh en Mr. F. de Man Ez. raadsleden, ten einde Z. M. te verzoeken dat de geprojekteerde spoorweg van de Belgische grenzen naar Rotterdam, *niet* langs Rozendaal op de Roodevaart, maar langs Breda op den Moerdijk moge worden gelegd. (*N. R. C.*)

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Vrijdag 27 Mei.

In deze zitting zijn achtereenvolgens met algemeene stemmen aangenomen de navolgende wets-ontwerpen:

dat tot tijdelijke instandhouding van wetten en verordeningen in Limburg;

die houdende naturalisatie van J. W. Stahl, W. A. T. Frowein, G. H. E. Emmermann, W. H. G. E. de Seiwert, J. L. Veerkamp, F. S. A. Knitel, A. Mistralet, L. P. Wuppermann, L. L. Baehr en P. L. V. Desorine;

dat tot goedkeuring ecner dading betrekkelijk de Mijdrechtsche droogmakerij;

[illegible] van subsidien aan den Rijnspoorweg-[illegible] alsmede, [illegible] wets-ontwerpen tot wijziging van de hoofdstukken II en IX B der Staatsbegrooting van 1851.

Daarna is de Kamer tot nadere bijeenroeping gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Mei. Het staatkundig nieuws is zeer weinig beteekenend. De staatkundige ligchamen hielden heden geen zitting.

De *Times* heeft den korten inhoud medegedeeld van notas die tusschen Oostenrijk en Rusland zijn gewisseld over de herstelling van het Keizerschap in Frankrijk. Deze dokumenten hebben in Parijs een niet ongunstigen indruk gemaakt. De berigten komen daarin overeen dat de heer van Heeckeren, wiens reis naar Weenen en Berlijn men met deze zaak in verband brengt, door den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Pruissen met veel voorkomendheid is ontvangen.

— De *Moniteur* bevat een antwoord aan de vreemde dagbladen die aan de regering van Louis Napoleon verwijten dat zij te Madrid invloed uitoefende om de Konstitutie omver te werpen. Het orgaan der regering werpt die beschuldiging ver van haar af.

— De verbannen gen. Leflô heeft aan den minister van oorlog een brief geschreven waarin ook hij op zijne beurt den eed van getrouwheid aan den President der Republiek weigert [illegible] Van wege de Bisschoppen [illegible] van de zijde van Z. Em. den Kardinaal Aartsbisschop van Reims waren zeer krachtige vertogen tegen de ontworpen onderwijs-wet ingekomen.

— De heer Granier de Cassagnac heeft in de *Constitutionnel* een zeer uitvoerig artikel geplaatst tegen het tegenwoordig ministerie van Belgie. Wij komen hierop nader terug.

— In de kommissie voor het budget van het Wetgevend Ligchaam sloeg graaf Montalembert voor, het leger met 30,000 man ter gerustelling van Europa te verminderen. Geen enkel lid had iets wezenlijks daartegen in te brengen, en zoodoende werd het voorstel eenstemmig aangenomen.

— Heden avond zal het burgerlijke huwelijk van den heer de Persigny worden voltrokken.

— De heer Edgard Quinet, die zich, ten gevolge van den *coup d'état*, naar buiten 's lands heeft begeven,

is in het huwelijk getreden met een Walachysche dame, die zich door hare letterkundige talenten heeft onderscheiden. De heer Quinet begeeft zich met zijne gade naar Amerika.

— Het bevestigt zich dat de Sultan zijne bekrachtiging heeft verleend aan de overeenkomst door Fuad Effendi met den Onderkoning van Egypte gesloten.

— De volksvergadering te Posieux is den 24 Mei gehouden onder leiding van advokaat Vullieret, een schranderen kop met katholijke konservatieve grondstellingen, wiens broeder bij de inname van Freiburg door de radikalen op eene barbaarsche wijze mishandeld werd. De verhandelingen werden door niets gestoord; het programma werd eenparig aangenomen. Men schat de vergadering op 18 à 20,000 man, zonder de nieuwsgierigen.

Men zegt, dat de onbillijke dekreeten die in het kanton Friburg tegen de Zusters Ursulinen van Porrentruy wegens het geven van onderwijs aan jonge kinderen genomen zijn, weldra zullen ingetrokken worden.

De regering van het kanton Tessino maakt een aantal besluiten gereed om de Katholijke Kerk aan banden te leggen; onder anderen wil zij het *placet* invoeren, het beheer der kerkelijke goederen wordt onder de gemeentewet geplaatst. Onlangs waren er over eene promotie twee kandidaten, een liberale en een konservatieve; de gemeente deelde zich in twee helften, die handgemeen werden en met bebloede koppen uiteen gingen.

De groote Raad van Bern heeft voor het volgend jaar tot regeringspresident benoemd den heer Blösch. Alle partijen roemen zijne wetenschappelijke vorming, doch de radikalen vreezen in hem een steun van het Ultramontanismus. — Een nieuw wets-ontwerp bepaalt de aanstelling eener kommissie, welke het regt van voorstel en prae-advies zal hebben in alle kwestien die de Katholijke Kerk betreffen, en onder bereik van het Staatsgezag vallen.

MADRID, 22 Mei. Men gaat steeds voort met het inzamelen van handteekeningen van leden der gematigde partij op de petitien tegen de grondwetsherziening. Gisteren hadden er, zegt men, reeds 16 generaals hunne handteekening onder geplaatst. De president van het ministerraad is nog steeds te Aranjuez. De heer Mon is derwaarts vertrokken. Men brengt deze reis in verband met de ministerieele krisis.

— De markies de Miraflores vertrekt naar Parijs en Londen, om aan den minister van buitenlandsche zaken in Frankrijk het grootkruis der orde van Karel III, en de kostbare halsketen van het Gulden Vlies voor den Troonopvolger van Groot-Brittanje, den jeugdigen Prins van Wales [illegible] den tegenstand, dien de legeropperhoofden bieden, tegenover de reactionnaire plannen) voorshands bepalen zal, met, in afwachting der gebeurtenissen, eene nieuwe kieswet uit te vaardigen voor de zamenstelling der beide Kamers. Deze wet, die als het ware eene kopie van de Fransche kieswet is, moet reeds bij den oppersten raad aanhangig zijn. Intusschen gaat de regering voort met het nemen van militaire maatregelen; men zegt zelfs, dat het garnizoen van Madrid belangrijk versterkt zal worden. Eindelijk beweert men, dat er weldra onder de officieren eene uitgebreide promotie zal plaats hebben.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Mei. De hertog en de hertogin van Montpensier zijn te Claremont aangekomen en zullen eenigen tijd aldaar verblijven; de ex-koningin der Franschen was hare kinderen tot Dover te gemoet gereisd.

— Van van Diemensland verneemt men, dat de heer Meagher, een der Iersche staatsgevangenen, van daar was verdwenen; hij was denkelijk naar Californie ontvlugt.

DUITSCHLAND.

[illegible] schrijft uit München: Den 22 Mei is de repliek van het Beijersch Episkopaat ten aanzien van de op deszelfs memorandum genomen beslissing aan den Koning ingediend. Het is te begrijpen dat de Bisschoppen aanspraak blijven maken op de uitvoering van het konkordaat, waarop zij regt hebben. De Aartsbisschop van München-Freising is op uitnoodiging van den H. Vader naar Rome gereisd.

BERLIJN, 28 Mei. De *Kreuz-Zeitung* bevestigt het berigt, dat er nopens de tolaangelegenheden eene vriendschappelijke nota van hier naar Weenen gezonden is.

— Eergisteren is met de meeste plegtigheid gevierd de zilveren bruiloft van den Prins Karel van Pruisen.

— Men schrijft uit Passau, dat prof. De Boppart van Jena in de studiekerk der eerstgenoemde plaats in het openbaar de Katholijke geloofsbelijdenis heeft afgelegd.

WEENEN, 25 Mei. Tegen den aanstaanden feestdag van het H. Sakrament worden hier 2000 Pruissen, meestal uit Silezien en Beelijn verwacht, ten einde dit plegtige der feesten van de Katholijke Kerk bij te wonen.

De spoorweg-direktie heeft voor die gelegenheid de prijzen verminderd. Het vervoer zal geschieden met twee dubbele extra-treinen en het uitstapje zal 14 dagen duren.

ITALIE.

Van de twee nieuwe ministers in Sardinie verneemt men het volgende: De heer Cibrario is een zeer geleerd man van veel omvattende kennis; maar dit bewijst niets ten voordeele van zijne bekwaamheid voor het beheer der finantien. De heer Boncompagni wordt algemeen gehouden voor een droomer en een man van een zwak karakter. Hoe hij zijne dubbele betrekking van minister van justitie en minister van openbaar onderwijs kan vervullen, begrijpt niemand. Men heeft hem reeds de thans bestaande ellendige onderwijswet te danken, en dit belooft niet veel goeds voor de toekomst.

Men meldt ook dat de Kamer van Afgevaardigden den 20 dezer met 88 tegen 20 stemmen eene wet heeft aangenomen, waarbij aan de regering autorisatie wordt verleend om de goederen der Jezuiten te verkoopen. De heer Gustaaf de Cavour, voormalig directeur van het katholijk blad de *Armonia*, verdedigde met alle kracht doch vruchteloos de regten der Kerk; want de goederen der Jezuiten behooren aan de Kerk, en ieder die zulke goederen hoopt, haalt zich volgens het H. Koncilie van Trente het banvonnis der H. Kerk op den hals. De toestand van Sardinie met betrekking tot de kerkelijke aangelegenheden is dus eerder slimmer dan beter geworden.

Men schrijft uit Florence dat de eerste maatregel na de opheffing van de konstitutie, bestaan zal in de reorganisatie van den staatsraad, aan wien dan de zamenstelling van de gemeentewet zal worden opgedragen, alsmede de drukperswet, die met de nieuwe orde van zaken zal moeten worden in verband gebragt. De vrije verkiezingen voor de leden der gemeenteraden, zal bij eerstgenoemde wet worden afgeschaft.

De advokaat Ferdinand Andreucci en de markies Ridolfi hebben hun ontslag gevraagd als leden der staatsraad van Toskanen.

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Mei. Aangaande den uitslag der thans afgeloopen verkiezingen ter hernieuwing van de helft van al de provinciale raden des rijks, verneemt men dat de uitslag de hoop der behoudsgezinden versterkt, dat de verkiezingen voor de Kamer, onder den invloed van de wending der algemeene Europesche Staatkunde en van het allerwege den boventoon hernemende konservatieve beginsel, in haar voordeel zullen uitvallen. Het behoudsgezind blad, de *Emancipation*, zegt deswege: »De uitslag der provinciale verkiezingen is over het geheel zeer gunstig voor de behoudsgezinde en nationale partij, die in de meeste plaatsen, waar zij den strijd heeft aangeknoopt, schitterende overwinningen heeft behaald. De keuzen in de provincie Namen, te Brugge, in het arrond. Leuven, in dat van Charleroi, en in verscheiden kieskollegien van Oost-Vlaanderen, bewijzen hoe krachtig eene reaktie in de publieke opinie heeft plaats gegrepen. Deze feiten zijn goede voorteekenen voor den strijd van 8 Junij. De gematigden, de tegenstanders der tot uitersten overslaande staatkunde des kabinets, maken de groote meerderheid des lands uit: zij behoeven slechts eendragtig te blijven om hunne beginselen te doen bovendrijven."

Door de liberalen wordt daarentegen op den uitslag der provinciale verkiezingen niet geroemd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 Mei.

ONDERTROUWD (29 Mei): J. C. P. F. Diest met H. F. Heybrock.

GETROUWD (27 Mei): C. Vugh Jr. met F. C. Veenendaal. — A. H. van den Berg met A. v. d. Broeke. — A. Bechtold, wed. met M. Tjakkes, wed. — (28 Mei): J. W. Bake met G. E. A. van Goor.

BEVALLEN (26 Mei): K. Evertsz, geb. Esveld, D. — (27 Mei): W. J. C. v. d. Meer de Wijs, geb. v. d. Breggen, Z. — J. J. Everts, geb. v. Diest, D. — (28 Mei): A. G. Schutte, geb. Hoebé, D.

OVERLEDEN (26 Mei): J. G. Renken, 10 w. — M. G. Gelten, wed. Jan de Ridder, 76 j. — (27 Mei): C. E. Schallig Lapra.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 Mei.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De prijzen hebben zich voor dit artikel zeer goed staande gehouden, met aanhoudende vraag voor de consumtie, waarbij men voor goed ordinair groenachtig *Java* 26 cs., bleek 26½ cs., blank 27½ cs. besteed heeft. — Uit de opgave der hoeveelheid *Koffij*, liggende op Ontvangcedullen bij de *Nederl. Handel-Maatschappij*, blijkt, dat de afleveringen in deze maand wederom zeer belangrijk zijn geweest en 62,000 balen hebben bedragen, waardoor de voorraad tot op 102,065 balen verminderd is; als te Amst. 64,675 balen, te Rotterdam 25,110 balen, Dordt. 6,256 balen, Schiedam 1,478 balen, Middelburg 7,546 balen. — Deze daadzaken kunnen voor het vervolg niet dan zeer gunstig op de markt werken en is alzoo ongetwijfeld eene verdere verbetering op de markt te gemoet te zien. — Aan de markt zijn gesteld: 1000 balen groenachtig *Java*, onzuiver, van partikuliere aanvoer, waarvoor 26½ cs. gevorderd wordt.

TABAK over het algemeen met weinig kooplust; echter zijn er gisteren nog uit de eerste hand verkocht: ca. 200 vaten *Maryland* tot vrij goede prijzen. In veiling tegen 8 Junij 958 pakken *Java*, Plantage *Schreiner* en 365 pakken *Java*, Plantage *Malang*.

KATOEN. Sedert ons vorig berigt werden afgedaan ongeveer 600 pakken Noord-Amerikaansch, en de prijzen van 29 a 30½ cs.; alsmede 75 pakken Surinaamsch goede 2de soort tot prima van 42 a 45 c.

RUWE SUIKER goed te plaatsen tot de middelprijzen der voorgaande Handel-Maatschappij-veiling. Uit de hand zijn verkocht 2047 kranjangs Java N°. 13 tot *f* 27¼ ex *Java* van boord te ontvangen. — Van *Surinaamsch* hebben nog enkele partijjes tot de volle marktwaarde nemers gevonden, terwijl in veiling aangeslagen zijn, tegen 3 Junij 1552 vaten en 400 zakken, alsmede tegen 10 Junij 1095 vaten *Nickerie*. — *Geraffineerd* voor *uitvoer* heeft wederom eene kleine verhooging ondergaan, met groote kooplust tot *f* ½ onder onze notering; verkocht zijn van *Crushed Melis* 100 mille kilo S en T N°. 1 a *f* 29, N°. 2 *f* 28; 150 mille kilo B en H N°. 1 a *f* 29, beide partijen op levering, terwijl voor B K N°. 1 *f* 29½ te vergeefs geboden wordt. Men noteert: *Crushed* N S R N°. 1 *f* 32½, N°. 2 *f* 30½, N°. 3 *f* 29½. B K N°. 1 *f* 29½, N°. 2 *f* 28½. B en H en S en T N°. 1 *f* 29½, N°. 2 *f* 28½, N°. 3 *f* 27½. W en Z en T en C *f* 27½. *Kandij* onveranderd: geel *f* 30 a 35, helbruin *f* 27½ a 29½, middelbruin *f* 25½ a 26½, bruin *f* 22½ en bruine *Basterden* W en Z op levering met *f* 14 voor uitvoer betaald.

In *consumtie* zijn de prijzen onveranderd gebleven op onze laatste notering.

SPECERIJEN met eenige vraag voor *Notenmuscaat*; N°. 1 tot 170 cs. *Foely* D tot 152 a 153 cs. *Amboina Nagelen* tot 37 cs. *Peper* prijshoudend.

FRUITEN over het algemeen zeer weinig gevraagd. — In veiling tegen 2 Junij van 900 vaten nieuw *Smirna Rozijn*, benevens 113 pakken *Java Kaneel*, partikuliere aanvoer.

RIJST. In de dezer dagen gehoudene veiling van 14,953 balen ongepeld Java is het beschadigde gedeelte tot vrij hooge prijzen afgegeven en het overige opgehouden, waarvan later uit de hand zijn verkocht 2868 balen ordinair carga met veel dop ex *John Gray* tot *f* 5½, 980 balen goed blank ex *Triton* en 800 balen dito tot *f* 6¼, benevens 2014 balen ordinair blank ex *Zeemeeuw* à *f* 6¼, zoo ook 488 balen zeer mooi grof blank ex *van Marnix* a *f* 7. In de gepelde soorten gaat weinig om.

POTASCH steeds flaauw gestemd, met zeer weinig handel.

HONIG prijshoudend. Inlandsche *f* 11 a 12½; Oostvriesche *f* 11½ a 12½; Havana *f* 13½ a 14½ E. — *Was.* Inlandsch geel *f* 84 a 85.

VERFWAREN. *Java Indigo* blijft in eene gunstige stemming en zijn er wederom eenige kisten tot verhoogde prijzen, zelfs tot 20 cs. avans boven de laatste veilingsprijzen omgezet. — *Cochenille* blijft goed gevraagd. — Aan de markt zijn gebragt: 56 kistjes *Java* van partikuliere aanvoer, prima soort, getaxeerd op 220 a 230 cs., waarvoor men vermeent dat *en bloc* uit de hand reeds een bijkomend bod gedaan is. — *Verfhouten.* De handel hierin bepaald zich hoofdzakelijk tot kleine partijtjes voor dringende behoefte. Van *Spaansch Laguna Blauhout* is men over eene zeilende partij tot *f* 4½ E. in onderhandeling. — *Quercitron.* Hiervan zijn 250 balen *Baltimore*, zeilende tot iets lagere prijs afgegeven. — *Harst.* Zoowel bruin, geel als wit met eenige vraag. — *Terpentijnolij. Amerikaansch* ontbreekt en *Bayonne* met kleine voorraad tot *f* 24 in de tweede hand betaald. — *Ruwe Zwavel* flaauw en bij partij iets lager te koop. — *Galnoten* zeer gezocht. — *Meekrap* met zeer weinig vraag.

DROGERIJEN. Van echte *Curaçao Schillen* zijn 13 vaten tot geheimen prijs afgedaan. — In veiling tegen 9 Junij: 630 fardeelen *Cassia Vera*, zoo gezond als beschadigd, benevens 69 kranjangs, ca. 8000 kilo O. I. *Gom Elastic*, iets beschadigd, kwaliteit redelijk goed inwendig met eenige onzuivere deelen, getaxeerd op *f* 28 a 30.

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 °/ₒ eerste soort *f* 15½; tweede soort *f* 14½. — *Moutwijn* 91 °/ₒ *f* 11⅞ a kontant.

BANKA-TIN tot *f* 51 te koop met neiging tot daling op de flaauwere Engelsche berigten, en op het vooruitzigt der spoedige aanslag der veiling door de N. H. M.

VETWAREN. *Talk* en *Smeer* met zeer weinig omzet. — *Traan. Zuidzee* wordt te hoog gehouden; andere soorten met kleine voorraad, prijshoudend. — *Ansjovisch.* De berigten omtrent de vangst blijven nog zeer ongunstig en niet dan kleinigheden worden er aangebragt. De houders van jarig en overjarig goed verlangen daardoor hoogere prijzen. — Voor 1851 is *f* 10½ te vergeefs geboden.

Ter beurze nog verkocht 9665 balen ongepelde Arracan Rijst, ex *Chalmers*, a *f* 5½ R. C.

ROTTERDAM, 28 Mei. Uit de eerste hand verkocht 97/4 kisten Pecco Thee, gemerkt *Sitka*, prijs geheim.

Heden zijn in veiling verkocht 31 vn. beschadigde Maryland Tabak per *Alabama*, van 16½ a 24½, alleen op rafactie, doch zonder condition.

Nog werden afgedaan 41 en 21 vn. Virginie per *Herman*.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 28 Mei. Rogge. Hoewel de behoefte gedurende deze week niet groot en de handel niet belangrijk was, werden echter ruim vorige prijzen bedongen, te weten: 145/2 ℞ Koersche *f* 196, 197 6/w., 198 6/w.; 144/2 ℞ dito *f* 195 6/w., 196 3/m.; 143/2 ℞ dito *f* 194, 195 6/w.

Gerst, welke in het begin dezer week prijshoudend te noemen was, is later bij partij afgegeven. Men noteende zomer aivelijk: 132/2 ℞ N. Libau *f* 184 6/w; 131/2 ℞ dito 182 6/w.; 130/2 ℞ dito *f* 179, 180 6/w.; 129/2 ℞ dito 177 6/w.; 130/2 ℞ dito *f* 178 6/w.; [illegible] voor *f* 174 verlaten.

Moutwijn. Van Zaturdag tot en met [illegible]

markt *f* 11⅞, daar echter alzoo niet naar genoegen te koopen was, besteedde men gisteren en heden *f* 11¼.

Jenever *f* 14,75. Amst. Proef *f* 16,00.

UTRECHT, 22 Mei. Tarwe *f* 8,75 tot 9,25, dito (raauwarige) *f* 9,75 a 10,25; Rogge *f* 7,00 tot *f* 7,50; Garst *f* 5,20 a *f* 6,20; Boekweit *f* 6,30 tot 6,50; Haver *f* 3,30 tot 3,90; Groene Erwten *f* 8,50 tot *f* 11,50; Boter *f* 0,52 tot *f* 0,72, het Ned. ℔; L. Kaas *f* 20 tot *f* 24 de 100 Ned. ponden.

ALKMAAR, 28 Mei. Kaas. Kleine Hooi *f* 14,50, commissie dito *f* 12,50, middelbare dito *f* 13, kleine Gras *f* 16,56, middelbare dito *f* 16,25, commissie dito *f* 16.

ZWOLLE, 28 Mei. Tarwe *f* 8,00 a 9,00. — Rogge *f* 6,25 a 6,75. — Garst *f* 5,40 a 5,70. — Haver *f* 3,60 a *f* 3,80. — Boekweit *f* 5,00 a 6,00. — Boonen *f* 6,40 a *f* 6,90. — Aardappelen *f* 1,25 a 2,35. — Boter per ⅛ ton *f* 12,00 a 12,50, per Ned. ℔ 52½ a 60 cs.

DEVENTER, 28 Mei. Tarwe *f* 8,00 a 8,75. — Rogge *f* 6,25 a 6,75. — Garst *f* 5,00 a 5,50. — Haver *f* 3,40 a *f* 3,70. — Boekweit *f* 5,60 a 6,00. — Boter per ⅛ ton *f* 9,50 a 11,75.

ANTWERPEN. 28 Mei. *Koffij.* Er zijn gedaan 700 b. Brazil. —

Katoen. Er zijn gedaan 700 b. Louisiana.

Huiden. Er zijn gerealiseerd 3500 dr. en 2500 gez. Buenos-Ayres tot iets hoogere prijzen.

Granen. Tarwe en Rogge fermer. Garst gezocht voor uitvoer.

Geraffineerde Suiker. Er zijn gedaan 110,000 k. brooden in papier R. G. en Junij te leveren, en 100.000 k. brooden R E en Cie. tot hooge prijzen.

LONDEN, 27 Mei. *Ruwe Suiker.* Vreemde. Doordien avans werd verlangd ging er weinig om. In veiling zijn 2598 z. Manilla opgehouden tot 35 s., 6 d. a 36 s. voor gekleid, 1100 k. blond Havana tot 35 a 39 s.

Koffij. Native Ceylan stil, maar men vraagt volle prijzen. In veiling zijn 1800 b. meerendeels opgehouden tot 44 s. voor goed ord. Er is goede vraag voor Plantage tot volle prijzen.

Rijst. Ferm en de vraag wordt beter.

LIVERPOOL, 26 Mei. *Katoen.* Men schat heden de verkoopen op 15,000 balen.

BORDEAUX, 25 Mei. *Voorloop.* Armagnac 46,50, Marmande 45,75. De disponibele 3/6 blijft staan op 78 fr.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56½	Livorno	2/m. *f*	38⅞
„	zigt „	56⅞	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	56	Petersburg	„ „	1,84½
„	½/m. „	56¼	Weenen	6/w. „	29¼
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	246	Frankfort	„ „	98½
Seville	„ „	242	Hamburg	2/m. „	$35\frac{1}{16}$
Bilbao	„ „	243	„	zigt „	$35\frac{5}{16}$
Lissabon	„ „	42	Londen	2/m „	12,—
Porto	„ „	42	„	zigt „	12,05
Genua	2/m. „	46½	Rotterdam	[illegible]	[illegible]

[illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		28 MEI 4½ u. gebl.	29 MEI	4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	61¼	61⅛	$61\frac{3}{16}$	61⅛
Dito Dito	3 »	$72\frac{15}{16}$	$72\frac{15}{16}$		
Dito Dito	4 »	$92\frac{15}{16}$	$93\frac{1}{16}$	93⅛	$93\frac{1}{16}$
Dito Obligatien O. I.	4 »	92⅝	$92\frac{11}{16}$		
Amortis. Syndic.	3½ »	93⅝	93⅝		
Handel-Maatschappij	4½ »	116	116		
Aand. Rijn-Spoorweg	» »		99		
Aand. Holl. S. M.	» »	85½	87	87½	
Obligatien	» »				
Belgie, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »				
Dito bij Rotsch. en Volksv.	» »	$49\frac{13}{16}$	$49\frac{15}{16}$	50	
Frankrijk, Obligatien	3 »	$65\frac{7}{16}$			
Spanje bij *Ardoin* 1835	5 »				
Dito Nieuwe	1 »	$20\frac{13}{16}$	20⅞	21	21
Dito 2/m. Beurveil.	» »				
Dito	3 »	47			
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	42¾	42¾		
Coup. Bewijzen.	» »	2⅞	$2\frac{13}{16}$	$3\frac{1}{16}$	$2\frac{15}{16}$
Passive	»	5⅜			
Fransche Uitgest.	»	5¾			
Portugal te Londen 5 pCt. nu	4 »	39⅝	39¾		
Dito Dito	» »	37¼	87¼		
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	106⅞	106⅛		
Dito Dito 1828 en 1829	» »		105⅛		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	95½			
Dito	4½ »				
Dito bij *Hope*	4 »	90⅛	90⅛		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	$89\frac{15}{16}$	89⅞		
Dito bij id. 5de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	5 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »				
Polen, Aand. à fl. 500	» »				
Dito met Lot. » 300	»				
Amerika, Bank-Actiën	»	$4\frac{5}{16}$			
Pruissen, Aand met Lot. R. 50	*f*				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	75¾	75⅝	75⅞	
Dito	2½ »				
Dito Nieuwe	2½ »	39⅜	$39\frac{5}{16}$	39⅜	
Dito Nieuwe	5 »	85¼	85	85⅛	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »				
Dito	4 »	65¼			
Letter B	5 »	$85\frac{3}{16}$	85		
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250	»				
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5 »	99			
Dito Leening 1843	5 »				
Dito £ 200	»				
Peru	4½ »				
Mexico	3 »	25⅜	25⅝	25¾	$25\frac{11}{16}$
Venezuela à £ 100	3½ »	39⅝	40		
Grenada à £ 100	2 »		20¼		
Ecuador à £ 100	»				

Grenada uitgestelde 8⅝, ¾.

Onze fondsenmarkt was heden, zoo in Binnenl. als Buitenl. effekten, zeer stil. Alleenlijk was van laatstgenoemde in Spaansche en Mexicanen tot hoogere prijzen eenige affaire.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Mei. Belg. leen. 2½ pc. —; 1840, 5 pc. —; 1848, —; 1852, 99⅝; Spanje Ard. 1 pc. 20⅜; Binnenl. 3 pc. 43; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 27 Mei. Fransche 3 pc. 70,60; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 99,60; Schatk. 4,—; Bank-Actien 2740,—; Belg. 1840, 5 pc. 100⅜; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 47⅛; Binnenl. 3 pc. 43; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, 1015,—; 1849, —,—; 1852, 970,—; Haïti 352,50; Rom. Leening 1850, 97½.

MADRID, 22 Mei. Spanje 3 pc. 43⅝; Ardoins 1 pc. 21¼; Uitg. Schuld 5¾; Coupons 14.

LONDEN, 27 Mei. Cons. kont. 99⅞ a 100; op tijd 99⅞ a 100; Braz. 98 a 100; 1829/39 97 a 99; Den. 5 pc. 78 a 80; N. L. 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4⅛ a 4½; Gren. 20 a 20½; Uitgest. 8¼ a 8½; Mexiko 31⅛ a 31¾; Peru 4½ pc. 101 a 105; Uitgest. 60½ a 61½; Rusl. 1822 5 pc. 115 a 116, (N.) 4½ pc. 103 a 103½; Portugal 5 pc. 100 a 101; 4 pc. 36½ a 37; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 20¾ a 21; 3 pc. 46¾ a 47½; Coup. cert. 2¾ a 3; Passive 5⅜ a 5½; Holl 2½ pc. 61¼ a 62; id. 4 pc. 92½ a 93; Venez. 37 a 39; Uitgest. 13½ a 14½.

BERLIJN, 27 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 90⅞; Loten 125; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94¼; Pools. 4 pc. 86⅝; Loten fl. 200 22; id. fl 300 151½; id. fl. 500 87¾; Amsterdam zigt 142⅜g; id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 27 Mei. Rusl. Eng. Leen. 110⅝; Stiegl. 4 pc. 89¾; Spanje, Ard. 5 pc. 19¼; Binnenl. 3 pc. 39⅛.

FRANKFORT, 27 Mei. Met. 5 pc. 78¼; 4 pc. 62¾; 2½ pc. 41½; Bank-Actien 1368; Darmst. Loten fl. 50 93; id. fl. 25 29⅝; Badensche Loten fl. 50, 64¼; id fl. 35, 38⅝; Nassausche 27½; Holl. 2½ pc. 61¼; Werk. Sch. 4 pc. 93¼; Sijndic. 3½ pc. 93⅝

SCHEEPSTIJDINGEN.

BRIDLINGTON, 26 Mei. Het schip Sabina, kapt. Todd, van Dordrecht naar Bouess, is, gisteren avond, bij Flamborough hoofd gestrand, doch met adsistentie weder af en alhier, met schade, in de haven gekomen.

ELSENEUR, 24 Mei. Het schip Queen, kapt. Amos, van Dordrecht naar Dantzig, alhier met schade binnengeloopen, heeft de reparatie geëindigd en is bezig de lading weder in te nemon.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 28 Mei. R. H. Ruhaak, Noord, Batavia, l. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

CARGA-LIJSTEN.

[illegible]

SARAMACCA, Antonia, Hendriks [illegible] Suiker, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 Mei in lading naar:

Keulen	W. Lintz, Herman.
„	F. A. Holst, Colln N°. 14.
Frankf. & Coblenz	B. Geiger, Frankfort N°. 4.
Mainz	J. Leijdekker, Maintz N°. 2.
Ludwigh. & Heilbr.	L. A. Hartman, Ludwigh. N°. 4.
Manheim	P. J. Itschert, Eendragt.
Duisburg	L. J. Kamp, Vijf en Hoop.
Weesel	B. Brinkamp, Twee Gebroeders.
Dusseldorp, Neus en Urdingen	W. Lenkring, Niederrein N°. 12.

KEULEN, 28 Mei aangekomen:

Kapt. J. Noll	van Amsterdam	met	3758	centenaren.
„ W. Hogewegh	„ Rotterdam	„	3458	„
„ J. Dormölen	„ „	„	4392	„
„ D. Frenkes	„ Dordrecht	„	3100	„
„ J. Arntz	„ „	„	3045	„

Rijnhoogte: ARNHEM 28 Mei 1 el 80 dm. KEULEN 28 „ 8 vt. 0 „

ADVERTENTIEN.

(1953) GETROUWD:

F. J. JANSEN, van *Driel* bij *Arnhem*.

EN

A. T. C. ARKESTEYN.

'S HERTOGENBOSCH, 27 Mei 1852.

Eenige kennisgeving.

Ter overneming wordt aangeboden eene van ouds gerenomeerde **GRUTTERIJ WINKEL AFFAIRE** en **HANDELZAAK**, die voor uitbreiding vatbaar is gelegen in een stad bij Amsterdam. Reflecteren te gelieve zich met *franco* Brieven te Adresseren onder Letter B. bij den Boekhandelaar H. A. ZWEERS Kalverstraat bij de Munt N°. 128 te Amsterdam. (1955)

(1957) Van wege het Bestuur der **VEREENIGING TOT WELDADIGHEID** *van den Allerheiligsten Verlosser* worden de belanghebbenden verwittigd, dat de Tweede **UITLOTING** van de Geldleening, groot *f* **16,000—1850** heeft plaats gehad, en dat daarbij de volgende Vijf Aandeelen zijn uitgekomen, als:

N°. 26, N°. 125, N°. 126, N°. 131, N°. 150,

ieder met *f* **105.**

De betaling geschiedt na den eersten Junij aanstaande, ten kantore van den Heeren KOCK en KOEDIJK alhier.

FIJNE HOUTSOORTEN.

MAHONIJHOUT van 3 tot 8 palm breed, goed voor Tafel- en Toonbankbladen, om deszelfs lengte en breedte.

MAHONIJHOUT Garde-Robe Bloemplaten.

Kleinere Bloemplaten in diverse soorten.

AMERIKAANSCH ESDOREN, supra gemoesteerd en geribt.

AMBOINA WORTELHOUT, „ „

SATIJNE gefineerd en in diverse dikten.

PALISANDER „ „ „

CASTANJE „ „ „ (bijzonder wit)

CEDER voor Sigarenkisten en dikten voor Jalousies-latten.

ZWART EBBEN . . . *f* 6 per 50 kilo en hooger.

PALMBOOMEN. . . . „ 6 „ 50 „ „ „

POKHOUT . . . . . „ 2½ „ 50 „ „ „

PALMIER . . . . . „ 5½ „ 50 „ „ „

PEERENBOOMEN en verscheidene andere soorten, als:

AHOREN, ESDOORN en BEUKEN PERSPLANKEN, IEPEN, ESSEN, LINDEN, NOTEN, HAGE-BEUKEN, FLORIDA CEDER, enz. [illegible]

EXTRA BESTE LIJM *f* 23, *f* 26, *f* 28 per 50 kilo.

Heeren welke voor hunne liefhebberij werkzaam zijn, kunnen van bovenstaande artikelen ook kleinigheden bekomen.

J. J. GERADTS,

Nes, over de Salon des Variétés.

NB. De *Handel in Brandstoffen* zal door mij met dezelfde activiteit tot veel verminderde prijzen en met vernieuwde moed worden voortgezet, belovende mijne geëerde Begunstigers prompt te zullen bedienen, en daardoor diegenen te logenstraffen, welke zich niet ontzien hebben nadeelige geruchten omtrent mijne Affaire te verspreiden.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

à 1 en 1½ Ct. de Pagina,

De Muziekale Correspondentie te 's Gravenhage,

Westeinde, B. 186,

heeft reeds meer dan **800** diverse Muzijkwerken uitgegeven voor 1 en 1½ Cent de pagina in plaats van 9 en 10 Cents, welke voor de plaatdruk muzijk wordt betaald. Zij gaat voort met alle maanden 30 à 40 werken van de meest gezochte hedendaagsche en klassieke mees- [illegible]; het 4e vervolg van den CATALOGUS is ter perse. De Muzijk wordt ter BEZIGTIGING gezonden, ook de POSTKANTOREN nemen bestellingen aan.

Depôts te Amsterdam bij de Boekh. L. ROBIJN Kalverstraat en B. EISENDRATH, N. Z. Voorburgwal, 216.

(Na 1 Julij wordt de prijs met ½ Cent per pagina verhoogd.) (1926)

TWEEDE LIJST VAN BOEKEN,

verkrijgbaar in den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN, voor den verminderden prijs, zoo als daarbij vermeld wordt.

DU PAPE, par le comte de Maistre, 1 gr. vol. in 8° *f* 0.80

DE L'ÉGLISE GALLICANE, par le même . *f* 0.40

MÉMOIRE D'OUTRE TOMBE, par de CHATEAUBRIAND, 5 vol. in 8°. in plaats van 10 fr. . . . *f* 3.80

THÉORIE du Pouvoir politique et réligieux, dans la société civile, démontrée par le raisonnement et par l'Histoire, par M. Vicomte de Bonald, 3 forts vol. in 8°. edition de Paris. In plaats van 15 fr. *f* 1.55

SOUVENIR DU PENSIONAT. In plaats van 1 fr. 25 *f* 0.50

ANNALES DE L'ASSOCIATION de la Propagation de la foi collection faisant suite à toutes les éditions des Lettres Edifiantes, 2 forts vol. in plaats van 3 fr. *f* 1.20

METHODE-PRATIQUE pour faire le Catechisme adaptée à l'Explication des premières Leçons du Catechisme de Belley, 2 vol. in 12°. In plaats van 3 fr. 75 c. *f* 1.45

ROME ET LORETTE, par [illegible] des gravures [illegible] 3 fr 50 c. *f* 0,80

VIE DE LA PRINCESSE AMELIE DE GALLITZIN, née comtesse de Schmettau, par THÉODORE KATERKAMP. In plaats van 1 fr. 50 c. . . . . . . *f* 0.60

HISTOIRE civile et religieuse de la Colombe depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours par FELIX BOGAERTS, vignettes par WITKAMP. In plaats van 1 fr. *f* 0.40

LE VER RONGEUR DES SOCIÉTÉS MODERNES, ou le paganisme dans l'Education, par l'abbé GAUME. In plaats van 90 cent. . . . . *f* 0.40

OEUVRES COMPLÈTES de FELIX BOGAERTS, 1 gr. vol. en 2 col. In plaats van 4 fr. . . . . *f* 1 55

DICTIONNAIRE DES PRÉDICATEURS, ou Choix des meilleurs Sermons prononcés par les Orateurs, les plus distingués, 4 forts vol. gr. in 8°. en 2 colonnes. In plaats van 25 fr. . . . . . . *f* 11.00

HISTOIRE de la Compagnie de Jésus par J. CRÉTINEAU JOLY, 3 vol. gr. in 8°. en 2 col. In plaats 7 fr, 50 c. *f* 3.00

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.